Department of Punjabi, University of Delhi, Delhi-07.

Roll No..................

P-212301

M.A.(Punjabi)Sem.II-1
Punjabi: Course-301
Tulnatmak Sidhant Chintan: History, Theory and Tendencies
(Admission of 2009 & onwards)

Regular
(Nov.-Dec. 2018)

Time: 3 Hours

Maximum Marks:70

ਨੋਟ: ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਵਿ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਰੂਪਕ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਉਲੀਕੋ। 14

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

3. ਭਰਤ ਮੁਨੀ ਦੇ ਰਸ ਸੂਤ੍ਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
4. ਧੁਨੀ ਕਾਵਿ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਅਰਸਤੂ ਦੇ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹਨ? ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਪਲੈਟੋ ਤੇ ਅਰਸਤੂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਨੁਕਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

7. ਉੱਦਾਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਉੱਦਾਤ ਰਚਨਾ ਲਈ ਲੌਂਨਜਾਈਨਸ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਦੱਸੋ।
8. ਲੌਂਨਜਾਈਨਸ ਦੇ ਉੱਦਾਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ-ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 14

ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ

9. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:-
   1. ਕਥਾਰਸਿਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ?
   2. ਰਸ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਚਾਰ ਆਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
   3. ਰੂੜ੍ਹੀ ਲਕਸ਼ਣਾ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿਓ।
   4. ਹਮਰਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
   5. ਮੁਕਤਕ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
   6. ਲੌਂਨਜਾਈਨਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ।
   7. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?

$2\times7=14$

Scanned with CamScanner

Unique Code: P-212302 Roll No............

M.A.(Punjabi)Sem.II-1
Punjabi: Course No-302
Paper: Punjabi Sufi Kaav: History, Theory and Tendencies
(Admission of 2009& onwards)
(Regular)
(Nov.-Dec. 2018)

ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ: ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ:70

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਇਕ**, ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਦੋ** ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿਓ। ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਦੇ **ਸਾਰੇ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਸੂਫੀਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 1X14=14

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

2. ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
3. ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 14X2=28

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ:

(ੳ) ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ ।
ਸੱਦੋ ਨੀ ਮੈਨੂੰ ਧੀਦੋ ਰਾਂਝਾ, ਹੀਰ ਨਾ ਆਖੋ ਕੋਈ ।
ਰਾਂਝਾ ਮੈਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਰਾਂਝੇ ਵਿਚ, ਹੋਰ ਖਿਆਲ ਨਾ ਕੋਈ।
ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਉਹ ਆਪ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਆਪ ਕਰੇ ਦਿਲਜੋਈ।
ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ ।
ਹੱਥ ਖੂੰਡੀ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮੰਗੂ, ਮੋਢੇ ਭੂਰੀ ਲੋਈ ।
ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਹੀਰ ਸਲੇਟੀ ਵੇਖੋ, ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਖਲੋਈ।
ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ ।
ਸੱਦੋ ਨੀ ਮੈਨੂੰ ਧੀਦੋ ਰਾਂਝਾ, ਹੀਰ ਨਾ ਆਖੋ ਕੋਈ ।

ਜਾਂ

ਅ. ਬੋਲੈ ਸੇਖ ਫਰੀਦੁ ਪਿਆਰੇ ਅਲਹ ਲਗੇ ॥
ਇਹੁ ਤਨੁ ਹੋਸੀ ਖਾਕ ਨਿਮਾਣੀ ਗੋਰ ਘਰੇ ॥੧॥
ਆਜੁ ਮਿਲਾਵਾ ਸੇਖ ਫਰੀਦ
ਟਾਕਿਮ ਕੂੰਜੜੀਆ ਮਨਹੁ ਮਚਿੰਦੜੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਜੇ ਜਾਣਾ ਮਰਿ ਜਾਈਐ ਘੁਮਿ ਨ ਆਈਐ ॥

Scanned with CamScanner

झूठी दुनीआ लगि न आपु वञाईऐ ॥२॥

ਝੂਠੀ ਦੁਨੀਆ ਲਗਿ ਨ ਆਪੁ ਵਞਾਈਐ ॥੨॥
ਬੋਲੀਐ ਸਚੁ ਧਰਮੁ ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲੀਐ ॥
ਜੋ ਗੁਰੁ ਦਸੈ ਵਾਟ ਮੁਰੀਦਾ ਜੋਲੀਐ ॥੩॥
ਛੈਲ ਲੰਘੰਦੇ ਪਾਰਿ ਗੋਰੀ ਮਨੁ ਧੀਰਿਆ ॥
ਕੰਚਨ ਵੰਨੇ ਪਾਸੇ ਕਲਵਤਿ ਚੀਰਿਆ ॥੪॥
ਸੇਖ ਹੈਯਾਤੀ ਜਗਿ ਨ ਕੋਈ ਥਿਰੁ ਰਹਿਆ ॥ 1X14=14
ਜਿਸੁ ਆਸਣਿ ਹਮ ਬੈਠੇ ਕੇਤੇ ਬੈਸਿ ਗਇਆ ॥੫॥

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ੳ. ਸੂਫ਼ੀ ਮੱਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਚਾਰ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
ਅ. ਸੂਫ਼ੀ ਮੱਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
ੲ. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?
ਸ. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸ਼ਰੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
ਹ. ਕਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
ਕ. ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
ਖ. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 7X2=14

Scanned with CamScanner

Unique Code: 212303 Roll No..................

Department of Punjabi
University of Delhi
Examination: M.A. (Punjabi) Sem. II-1
Course: 303
Title of Paper: Punjabi Qissa ate Vaar Kaav
Admission 2009 & Onwards
(Regular)
Non.-Dec. 2018

Time : 3hrs Marks: 70

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। 1x14=14

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ-ਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

2. ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਮਿੱਥ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
4. ਸੱਸੀ ਹਾਸ਼ਮ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰੋ। 2x14=28

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ: 1x14=14

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੋ।
ਇੰਦ੍ਰ ਸੱਦ ਬੁਲਾਇਆ ਰਾਜ ਅਭਿਸ਼ੇਖ ਕੋ।
ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦੈ।
ਚਦਉਹ ਲੋਕਾਂ ਛਾਇਆ ਜਸ ਜਗਮਾਤ ਦਾ।
ਫੇਰ ਨਾ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਸ ਇਹ ਗਾਇਆ।

ਜਾਂ

ਤੁਰਸਾਂ ਮੂਲ ਨਾ ਮੁੜਸਾਂ ਰਾਹੋਂ, ਜਾਨ ਤਲੀ ਪਰ ਧਰਸਾਂ ।
ਜਬ ਲਗ ਸਾਸ ਨਿਰਾਸ ਨਾ ਹੋਵਾਂ, ਮਰਨੋਂ ਮੂਲ ਨਾ ਡਰਸਾਂ ।
ਜੇ ਰੱਬ ਕੁਝ ਸੱਸੀ ਦੀ ਸੁਣਸੀ, ਜਾ ਪਲਾ ਉਸ ਫੜਸਾਂ ।
ਹਾਸ਼ਮ ਨਹੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਵੈਸਾਂ, ਥਲ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਮਰਸਾਂ ।

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

6. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। 2x7=14

ੳ) ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।
ਅ) ਹੀਰ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਕ ਬਾਰੇ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੀ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?
ੲ) ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
ਸ) ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਵਿਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ?
ਹ) ਸੱਸੀ ਹਾਸ਼ਮ ਦੇ ਛੰਦ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।
ਕ) ਸੈਦਾ ਤੇ ਰਾਂਝਾ ਕਿੱਥੋਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ?
ਖ) ਕਥਾਨਕ ਰੂੜੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

Scanned with CamScanner

(This question paper contains 2 printed pages) Roll No.______________

Unique Paper Code	:	212304 (option-I)
Name of the Paper	:	Gurmat Kaav : History, Theory and Tendencies
Name of the Course	:	304 (i)
Semester	:	M.A. Punjabi II - I

Admission : 2009 and onwards

Regular (Nov.-Dec. 2018)

Duration : 3 Hours Maximum Marks : 70

(Write your Roll No. on the top, immediately on the receipt of the question paper)

ਨੋਟ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
ਹਰ ਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।

ਭਾਗ–ਪਹਿਲਾ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

1. ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਗੁਰਮਤਿ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ ਉਸਾਰੋ। 14

ਭਾਗ–ਦੂਜਾ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਦੋ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ : 2×14=28

2. 'ਸੁਖਮਨੀ' ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ 'ਨਾਮ' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਦੀ ਹੈ ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

3. 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ' ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਦਸੋ।

4. 'ਜਾਪੁ' ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਉਭਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

Scanned with CamScanner

ਭਾਗ–ਤੀਜਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਬਾਣੀ-ਬੰਦ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ :-

(ੳ) ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ॥
ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤਾ ਪਾਡੇ ਘਤੁ॥
ਨਾ ਏਹੁ ਤੁਟੈ ਨ ਮਲੁ ਲਗੈ ਨਾ ਏਹੁ ਜਲੈ ਨ ਜਾਇ॥
ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ ਜੋ ਗਲਿ ਚਲੇ ਪਾਇ॥
ਚਉਕੜਿ ਮੁਲਿ ਅਣਾਇਆ ਬਹਿ ਚਉਕੈ ਪਾਇਆ॥
ਸਿਖਾ ਕੰਨਿ ਚੜਾਈਆ ਗੁਰੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਥਿਆ॥
ਓਹੁ ਮੁਆ ਓਹੁ ਝੜਿ ਪਇਆ ਵੇਤਗਾ ਗਇਆ॥

14

(ਅ) ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ॥
ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਮਾਹਿ ਮਿਟਾਵਉ
ਸਿਮਰਉ ਜਾਸੁ ਬਿਸੰਭਰ ਏਕੈ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਅਗਨਤ ਅਨੇਕੈ॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਧਾਖ੍ਹਰ॥
ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਇਕ ਆਖ੍ਹਰ॥
ਕਿਨਕਾ ਏਕ ਜਿਸੁ ਜੀਅ ਬਸਾਵੈ॥
ਤਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਆਵੈ॥
ਕਾਂਖੀ ਏਕੈ ਦਰਸ ਤੁਹਾਰੋ॥
ਨਾਨਕ ਉਨ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਉਧਾਰੋ॥

ਭਾਗ–ਚੌਥਾ

2×7=14

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :-

(ੳ) 'ਜਾਪੁ' ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।

(ਅ) ਸਲੋਕ ਤੇ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

(ੲ) ਗੁਰਮਤਿ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਜੀਵ ਅਤੇ ਜੁਗਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(ਸ) ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।

(ਹ) 'ਮਾਇਆ' ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ਕ) ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(ਖ) ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣ ਵਿਚਲਾ ਭੇਦ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

—0—

Scanned with CamScanner

Roll no...............

20 Unique Code :212304(ii)

University of Delhi
Department of Punjabi
M.A.(Punjabi) Sem.II-I
Punjabi: Course No - 304(opt.ii)
Paper:Bhagati Kaav : Sidhant, Itihas ate Parvirtian
(Admission of 2009& onwards)
(Regular)
(Nov.-Dec. 2018)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ:70

ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ: ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਇਕ**, ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਦੋ** ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਦੇ **ਸਾਰੇ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 1x14 = 14

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

2. ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ।
3. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਬਿੰਬ ਕਿਵੇਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੱਸਦਿਆਂ, ਇਸਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

2 x14 = 28

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ :

ਨਗਨ ਫਿਰਤ ਜੌ ਪਾਈਐ ਜੋਗੁ ॥
ਬਨ ਕਾ ਮਿਰਗ ਮੁਕਤਿ ਸਭ ਹੋਗੁ ॥੧॥
ਕਿਆ ਨਾਗੇ ਕਿਆ ਬਾਧੇ ਚਾਮ ॥
ਜਬ ਨਹੀ ਚੀਨਸਿ ਆਤਮ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਓ ॥
ਮੂਡ ਮੁੰਡਾਏ ਜੌ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਮੁਕਤੀ ਭੇਡ ਨ ਗਈਆ ਕਾਈ ॥੨॥

P.T.O

Scanned with CamScanner

ਬਿੰਦ ਰਾਖਿ ਜੌ ਤਰੀਐ ਭਾਈ ॥
ਖੁਸਰੈ ਕਿਉ ਨ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੩॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਨਰ ਭਾਈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੪॥੪॥

ਜਾਂ

ਮੈ ਅੰਧਲੇ ਕੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਖੁੰਦਕਾਰਾ ॥
ਮੈ ਗਰੀਬ ਮੈ ਮਸਕੀਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਆਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕਰੀਮਾਂ ਰਹੀਮਾਂ ਅਲਾਹ ਤੂੰ ਗਨੀ ॥
ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ਦਰਿ ਪੇਸਿ ਤੂੰ ਮਨੀ ॥੧॥

1 x14 = 14

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ੳ. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ?
ਅ. ਭਗਤ ਕਵੀ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਕਿਸ ਸਰੂਪ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਨ।
ੲ. ਸਲੋਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ।
ਕ. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਮੱਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ?
ਖ. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਲੋਕ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ?
ਗ. ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਸੁਪਨਮਈ ਰਾਜ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।
ਘ. ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੀ।

2 x7 = 14

Scanned with CamScanner

Department of Punjabi, University of Delhi, Delhi-07.

Roll No..................

P-212301

M.A.(Punjabi)Sem.II-1

Punjabi: Course-301

Tulnatmak Sidhant Chintan: History, Theory and Tendencies

(Admission of 2009 & onwards)

Regular

(Nov.-Dec. 2018)

Time: 3 Hours

Maximum Marks:70

ਨੋਟ: ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਵਿ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਰੂਪਕ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਉਲੀਕੋ। 14

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

3. ਭਰਤ ਮੁਨੀ ਦੇ ਰਸ ਸੂਤ੍ਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
4. ਧ੍ਵਨੀ ਕਾਵਿ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਅਰਸਤੂ ਦੇ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹਨ? ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਪਲੈਟੋ ਤੇ ਅਰਸਤੂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਨੁਕਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

7. ਉੱਦਾਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਉੱਦਾਤ ਰਚਨਾ ਲਈ ਲੌਨਜਾਈਨਸ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਦੱਸੋ।
8. ਲੌਨਜਾਈਨਸ ਦੇ ਉੱਦਾਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ-ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

14

ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ

9. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:-
   1. ਕਥਾਰਸਿਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ?
   2. ਰਸ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਚਾਰ ਆਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
   3. ਰੂੜ੍ਹੀ ਲਕਸ਼ਣਾ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿਓ।
   4. ਹਮਰਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
   5. ਮੁਕਤਕ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
   6. ਲੌਨਜਾਈਨਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ।
   7. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? $2\times7=14$

Scanned with CamScanner

Unique Code: P-212302

Roll No............

M.A.(Punjabi)Sem.II-1
Punjabi: Course No-302
Paper: Punjabi Sufi Kaav: History, Theory and Tendencies
(Admission of 2009& onwards)
(Regular)
(Nov.-Dec. 2018)

ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ: ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ:70

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਇਕ**, ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਦੋ** ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿਓ। ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਦੇ **ਸਾਰੇ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਸੂਫ਼ੀਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 1X14=14

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

2. ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
3. ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 14X2=28

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ:

(ੳ) ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ ।
ਸੱਦੋ ਨੀ ਮੈਨੂੰ ਧੀਦੋ ਰਾਂਝਾ, ਹੀਰ ਨਾ ਆਖੋ ਕੋਈ ।
ਰਾਂਝਾ ਮੈਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਰਾਂਝੇ ਵਿਚ, ਹੋਰ ਖਿਆਲ ਨਾ ਕੋਈ।
ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਉਹ ਆਪ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਆਪ ਕਰੇ ਦਿਲਜੋਈ।
ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ ।
ਹੱਥ ਖੂੰਡੀ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮੰਗੂ, ਮੋਢੇ ਭੂਰੀ ਲੋਈ ।
ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਹੀਰ ਸਲੇਟੀ ਵੇਖੋਂ, ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਖਲੋਈ।
ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ ।
ਸੱਦੋ ਨੀ ਮੈਨੂੰ ਧੀਦੋ ਰਾਂਝਾ, ਹੀਰ ਨਾ ਆਖੋ ਕੋਈ ।

ਜਾਂ

ਅ. ਬੋਲੈ ਸੇਖ ਫਰੀਦੁ ਪਿਆਰੇ ਅਲਹ ਲਗੇ ॥
ਇਹੁ ਤਨੁ ਹੋਸੀ ਖਾਕ ਨਿਮਾਣੀ ਗੋਰ ਘਰੇ ॥੧॥
ਆਜੁ ਮਿਲਾਵਾ ਸੇਖ ਫਰੀਦ
ਟਾਕਿਮ ਕੂੰਜੜੀਆ ਮਨਹੁ ਮਚਿੰਦੜੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਜੇ ਜਾਣਾ ਮਰਿ ਜਾਈਐ ਘੁਮਿ ਨ ਆਈਐ ॥

Scanned with CamScanner

ਝੂਠੀ ਦੁਨੀਆ ਲਗਿ ਨ ਆਪੁ ਵਞਾਈਐ ॥੨॥
ਬੋਲੀਐ ਸਚੁ ਧਰਮੁ ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲੀਐ ॥
ਜੋ ਗੁਰੁ ਦਸੈ ਵਾਟ ਮੁਰੀਦਾ ਜੋਲੀਐ ॥੩॥
ਛੈਲ ਲੰਘੰਦੇ ਪਾਰਿ ਗੋਰੀ ਮਨੁ ਧੀਰਿਆ ॥
ਕੰਚਨ ਵੰਨੇ ਪਾਸੇ ਕਲਵਤਿ ਚੀਰਿਆ ॥੪॥
ਸੇਖ ਹੈਯਾਤੀ ਜਗਿ ਨ ਕੋਈ ਥਿਰੁ ਰਹਿਆ ॥
ਜਿਸੁ ਆਸਣਿ ਹਮ ਬੈਠੇ ਕੇਤੇ ਬੈਸਿ ਗਇਆ ॥੫॥

1X14=14

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ੳ. ਸੂਫ਼ੀ ਮੱਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਚਾਰ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਅ. ਸੂਫ਼ੀ ਮੱਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ੲ. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

ਸ. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸ਼ਰੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।

ਹ. ਕਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

ਕ. ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਖ. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 7X2=14

Scanned with CamScanner

Unique Code: 212303 Roll No..................

Department of Punjabi
University of Delhi
Examination: M.A. (Punjabi) Sem. II-1
Course: 303
Title of Paper: Punjabi Qissa ate Vaar Kaav
Admission 2009 & Onwards
(Regular)
Non.-Dec. 2018

Time : 3hrs Marks: 70

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ। 1x14=14

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ-ਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

2. ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਮਿੱਥ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
4. ਸੱਸੀ ਹਾਸ਼ਮ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰੋ। 2x14=28

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ: 1x14=14

ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੋ।
ਇੰਦ੍ਰ ਸੱਦ ਬੁਲਾਇਆ ਰਾਜ ਅਭਿਸ਼ੇਖ ਕੋ।
ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਦੈ।
ਚਦਉਹ ਲੋਕਾਂ ਛਾਇਆ ਜਸ ਜਗਮਾਤ ਦਾ।
ਫੇਰ ਨਾ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਸ ਇਹ ਗਾਇਆ।

ਜਾਂ

ਤੁਰਸਾਂ ਮੂਲ ਨਾ ਮੁੜਸਾਂ ਰਾਹੋਂ, ਜਾਨ ਤਲੀ ਪਰ ਧਰਸਾਂ ।
ਜਬ ਲਗ ਸਾਸ ਨਿਰਾਸ ਨਾ ਹੋਵਾਂ, ਮਰਨੋਂ ਮੂਲ ਨਾ ਡਰਸਾਂ ।
ਜੇ ਰੱਬ ਕੁਝ ਸੱਸੀ ਦੀ ਸੁਣਸੀ, ਜਾ ਪਲਾ ਉਸ ਫੜਸਾਂ ।
ਹਾਸ਼ਮ ਨਹੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਵੈਸਾਂ, ਥਲ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਮਰਸਾਂ ।

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

6. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। 2x7=14

ੳ) ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।
ਅ) ਹੀਰ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਕ ਬਾਰੇ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੀ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?
ੲ) ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
ਸ) ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਵਿਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ?
ਹ) ਸੱਸੀ ਹਾਸ਼ਮ ਦੇ ਛੰਦ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।
ਕ) ਸੈਦਾ ਤੇ ਰਾਂਝਾ ਕਿੱਥੋਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ?
ਖ) ਕਥਾਨਕ ਰੂੜੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

Scanned with CamScanner

(This question paper contains 2 printed pages)

Roll No.______________

Unique Paper Code : 212304 (option-I)

Name of the Paper : Gurmat Kaav : History, Theory and Tendencies

Name of the Course : 304 (i)

Semester : M.A. Punjabi II - I

Admission : 2009 and onwards

Regular (Nov.-Dec. 2018)

Duration : 3 Hours

Maximum Marks : 70

(Write your Roll No. on the top, immediately on the receipt of the question paper)

ਨੋਟ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਹਰ ਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

1. ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਗੁਰਮਤਿ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ ਉਸਾਰੋ। 14

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਦੋ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ : 2×14=28

2. 'ਸੁਖਮਨੀ' ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ 'ਨਾਮ' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਦੀ ਹੈ ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

3. 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ' ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਦਸੋ।

4. 'ਜਾਪੁ' ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਉਭਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

Scanned with CamScanner

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਬਾਣੀ-ਬੰਦ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ :-

(ੳ) ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ॥
ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤੁ॥
ਨਾ ਏਹੁ ਤੁਟੈ ਨ ਮਲੁ ਲਗੈ ਨਾ ਏਹੁ ਜਲੈ ਨ ਜਾਇ॥
ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ ਜੋ ਗਲਿ ਚਲੇ ਪਾਇ॥
ਚਉਕੜਿ ਮੁਲਿ ਅਣਾਇਆ ਬਹਿ ਚਉਕੈ ਪਾਇਆ॥
ਸਿਖਾ ਕੰਨਿ ਚੜਾਈਆ ਗੁਰੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਥਿਆ॥
ਓਹੁ ਮੁਆ ਓਹੁ ਝੜਿ ਪਇਆ ਵੇਤਗਾ ਗਇਆ॥

(ਅ) ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ॥ 14
ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਮਾਹਿ ਮਿਟਾਵਉ
ਸਿਮਰਉ ਜਾਸੁ ਬਿਸੰਭਰ ਏਕੈ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਅਗਨਤ ਅਨੇਕੈ॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਧਾਖ੍ਰ॥
ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਇਕ ਆਖ੍ਰ॥
ਕਿਨਕਾ ਏਕ ਜਿਸੁ ਜੀਅ ਬਸਾਵੈ॥
ਤਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਆਵੈ॥
ਕਾਂਖੀ ਏਕੈ ਦਰਸ ਤੁਹਾਰੋ॥
ਨਾਨਕ ਉਨ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਉਧਾਰੋ॥

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :- 2×7=14

(ੳ) 'ਜਾਪੁ' ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।

(ਅ) ਸਲੋਕ ਤੇ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

(ੲ) ਗੁਰਮਤਿ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਜੀਵ ਅਤੇ ਜੁਗਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(ਸ) ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।

(ਹ) 'ਮਾਇਆ' ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ਕ) ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(ਖ) ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣ ਵਿਚਲਾ ਭੇਦ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

—0—

Scanned with CamScanner

Unique Code :212304(ii)

Roll no..............

University of Delhi
Department of Punjabi
M.A.(Punjabi) Sem.II-I
Punjabi: Course No - 304(opt.ii)
Paper:Bhagati Kaav : Sidhant, Itihas ate Parvirtian
(Admission of 2009& onwards)
(Regular)
(Nov.-Dec. 2018)

ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ: ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ:70

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਇਕ**, ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ **ਦੋ** ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਦੇ **ਸਾਰੇ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 1x14 = 14

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

2. ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ।
3. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਬਿੰਬ ਕਿਵੇਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੱਸਦਿਆਂ, ਇਸਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

2 x14 = 28

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ :

ਨਗਨ ਫਿਰਤ ਜੌ ਪਾਈਐ ਜੋਗੁ ॥
ਬਨ ਕਾ ਮਿਰਗ ਮੁਕਤਿ ਸਭ ਹੋਗੁ ॥੧॥
ਕਿਆ ਨਾਗੇ ਕਿਆ ਬਾਧੇ ਚਾਮ॥
ਜਬ ਨਹੀ ਚੀਨਸਿ ਆਤਮ ਰਾਮ॥੧॥ ਰਹਾਓ॥
ਮੂਡ ਮੁੰਡਾਏ ਜੌ ਸਿਧਿ ਪਾਈ॥
ਮੁਕਤੀ ਭੇਡ ਨ ਗਈਆ ਕਾਈ॥੨॥

P.T.O

Scanned with CamScanner

ਬਿੰਦ ਰਾਖਿ ਜੌ ਤਰੀਐ ਭਾਈ॥
ਖੁਸਰੈ ਕਿਉ ਨ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ॥੩॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਨਰ ਭਾਈ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਗਤਿ ਪਾਈ॥੪॥੪॥

ਜਾਂ

ਮੈ ਅੰਧਲੇ ਕੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਖੁੰਦਕਾਰਾ॥
ਮੈ ਗਰੀਬ ਮੈ ਮਸਕੀਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਆਧਾਰਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਕਰੀਮਾਂ ਰਹੀਮਾਂ ਅਲਾਹ ਤੂੰ ਗਨੀ॥
ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ਦਰਿ ਪੇਸਿ ਤੂੰ ਮਨੀ॥੧॥

1 x14 = 14

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ੳ. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ?
ਅ. ਭਗਤ ਕਵੀ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਕਿਸ ਸਰੂਪ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਨ।
ੲ. ਸਲੋਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ।
ਕ. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਮੱਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ?
ਖ. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਲੋਕ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ?
ਗ. ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਸੁਪਨਮਈ ਰਾਜ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।
ਘ. ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੀ।

2 x7 = 14

Scanned with CamScanner